

**Sverigesmodellen i Herning:
Hvor langt er vi kommet? Holder konceptet i praksis?**

Trine Nanfeldt & Stinne Højer Mathiasen
02-11-2017

Herning
Kommune

Sverigesmodellen må ikke blive en spare-øvelse

En lang række kommuner rundt om i landet har med inspiration fra Herning Kommune valgt at implementere den såkaldte Sverigesmodel. Kort fortalt går modellen ud på, at arbejdet med udsatte børn og unge organiseres på tværs af kommunens forvaltninger, så forskellige fagpersoner som socialrådgivere, psykologer og sundhedsplejersker arbejder sammen i teams, der følger det enkelte barn og dets familie tæt for at sætte ind med den rette indsats på det rette tidspunkt.

Det kræver tid, og Herning Kommune har derfor i de senere år investeret millioner i flere socialrådgivere og bedre tilbud. Herning er dermed frontløber for en helhedsorienteret indsats for udsatte børn og unge, og socialrådgiverne, der arbejder med modellen i Herning, blev i 2015 hædret som faglige foregangsmand med prisen Den Gyldne Socialrådgiver.

Men nu vil politikerne i Herning Byråd spare 14 millioner kroner på arbejdet med udsatte børn og unge og deres familier, fordi omlægningen, hvor Sverigesmodellen er rullet ud til hele kommunen, ikke har medført de besparelser, kommunen regnede med, og politikerne har derfor ikke sat penge nok af til at opretholde de planlagte tilbud.

De nye besparelser tyder på, at politikerne forveksler mål med middel. Målet med modellen skal være en tidligere og grundigere indsats for de udsatte børn og unge, og et af midlerne hertil er flere ressourcer. Det er kun godt, hvis det så gavner kommunens økonomi på længere sigt, men forventninger om at spare penge må ikke spænde ben for det sociale grundfundamentet for modellen - og i sidste ende udsatte børn og familiers trivsel.

Vi taler om en meget gennemgribende omstilling til tværfaglighed, tættere opfølgning og tidlig, forebyggende indsats. Det kræver ressourcer og tid og dermed også politisk tålmodighed, og i stedet for at budgettere med kortsigtede, økonomiske gevinster, skal politikerne løbende følge udviklingen og sætte de penge af, der kræves for at indsatsen virker. Vi er meget enige med socialpædagogerne, der i et læserbrev for nylig påpegede: »Det tager tid at se effekten af tidlige og helhedsorienterede indsatser».

Og en af frontløberne for Sverigesmodellen, tidligere børne- og ungechef i Herning Kommune, Preben Siggaard advarede tilbage i 2015 i nærværende fagblad imod at se Sverigesmodellen som en spare-øvelse. Hans råd til kommuner, som vil følge det svenske spor, lød:

"Vent hellere et halvt år og gør det ordentligt end at lave en feberredning og skrive budgetter ned - for så bliver alle kede af det, når der er gået et år, og der ikke er sparet nogle penge." S

NIELS CHRISTIAN BARKHOLT, NÆSTFORMAND

Dansk Socialrådgiver

DS' leder i Socialrådgiveren nr. 10
2017 er nok det seneste i har hørt om
Sverigesmodellen i Herning

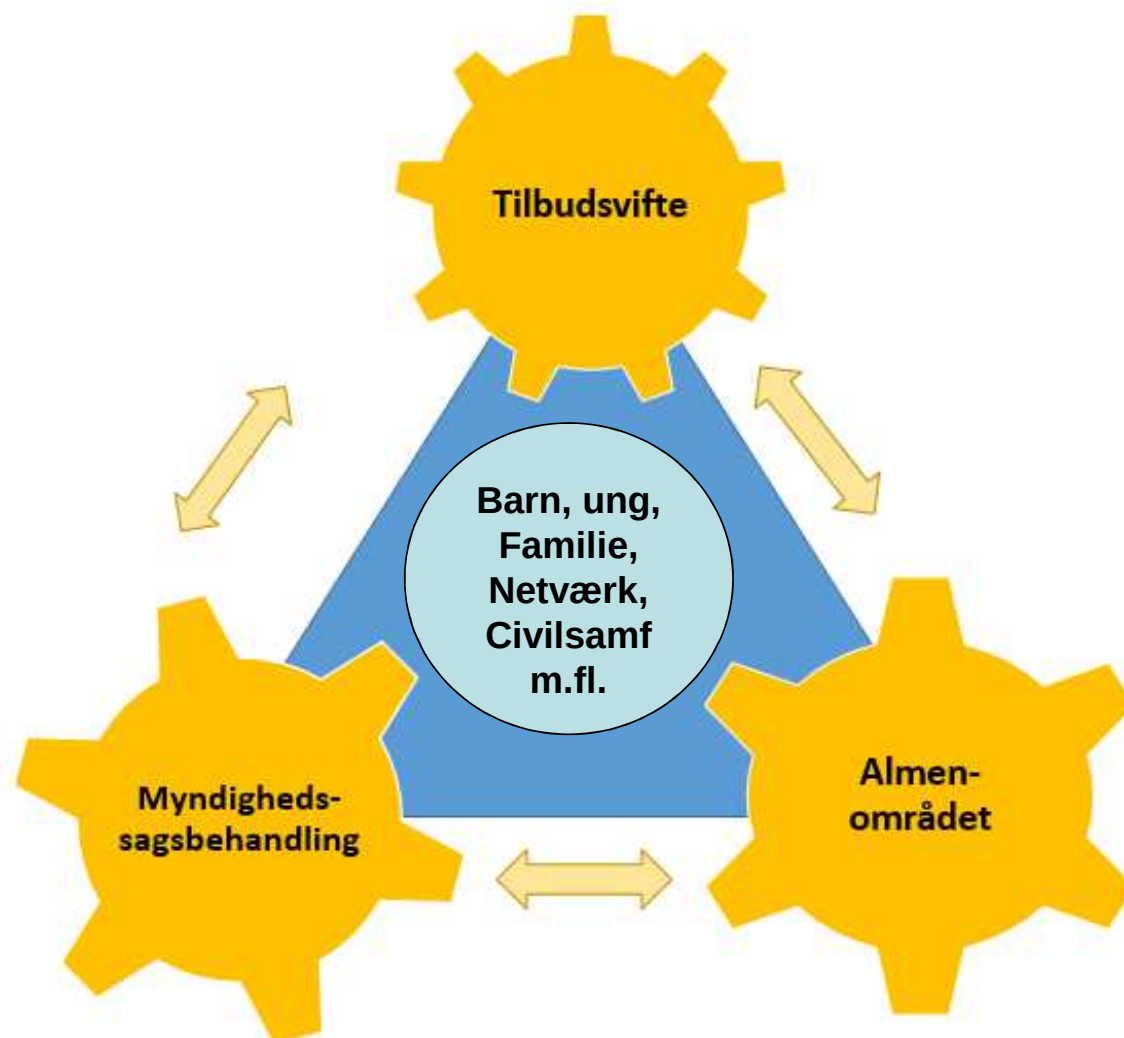
Den er vi nødt til at nuancere ... ☺

Vi er helt enige i at Sverigesmodellen
ikke må blive en spareøvelse - Det er
det heller ikke i Herning!

Men det handler om klog forvaltning
af borgernes penge

Tandhjulene hænger sammen
De skal køre i samme takt hvis man vil
en omlægning

Den aktuelle udfordring i Herning:
Manglende rettidig kapacitetsjustering på
tilbudssiden. Pga. mindre salg til andre
kommuner + egen omlægning af praksis
(færre døgnanbringelser især på
institutioner) + anderledes forebyggelse

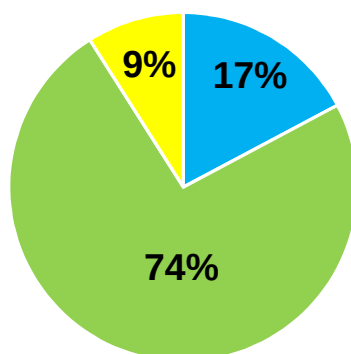

Pilotprojekt

Institution:	5 %
Familiepleje:	81 %
Hj.bas.anbring.: 14 %	

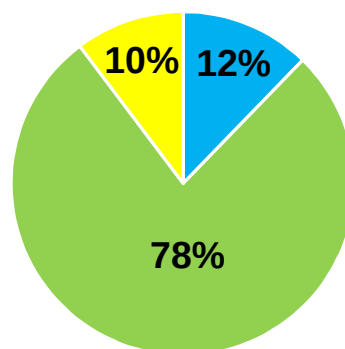
Lavere andel anbragte på institution

Antal anbragte årsbørn (socialt udsatte) i procent i 2015

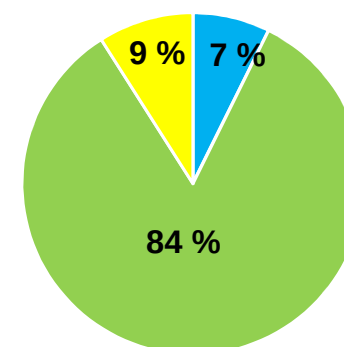
- Trin 6 institutionsanbragte i alt
- Trin 4 og 5 familieplejeanbragte i alt
- Trin 3 hj.bas.anbringelser i alt

Andel anbragte årsbørn (socialt udsatte) i procent i 2016

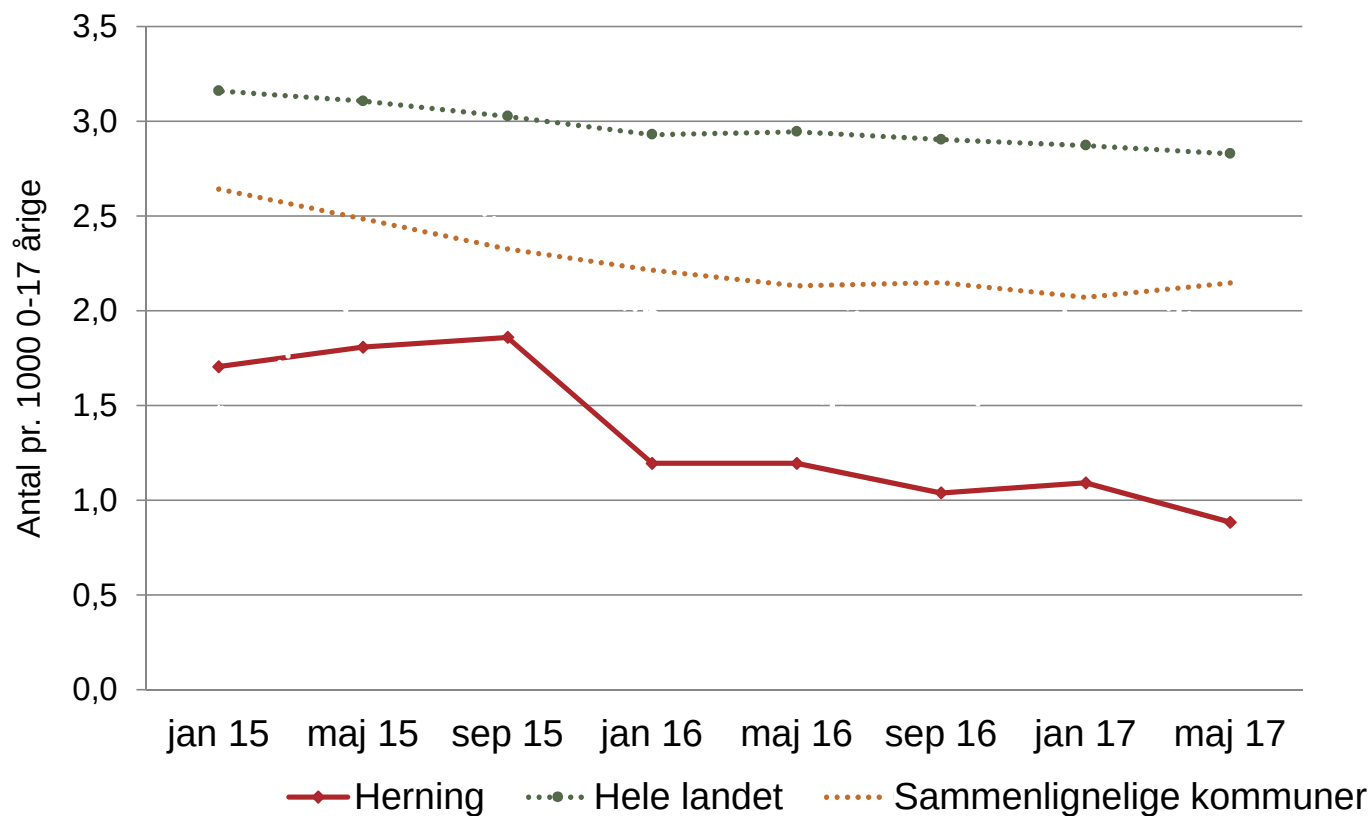
- Trin 6 institutionsanbragte i alt
- Trin 4 og 5 familieplejeanbragte i alt
- Trin 3 hj.bas.anbringelser i alt

Andel anbragte årsbørn (socialt udsatte) i procent forv. 2017

- Trin 6, anbringelser institution
- Trin 4 & 5, anbringelser plejefamilie
- Trin 3, anbringelser hjemmebaserede

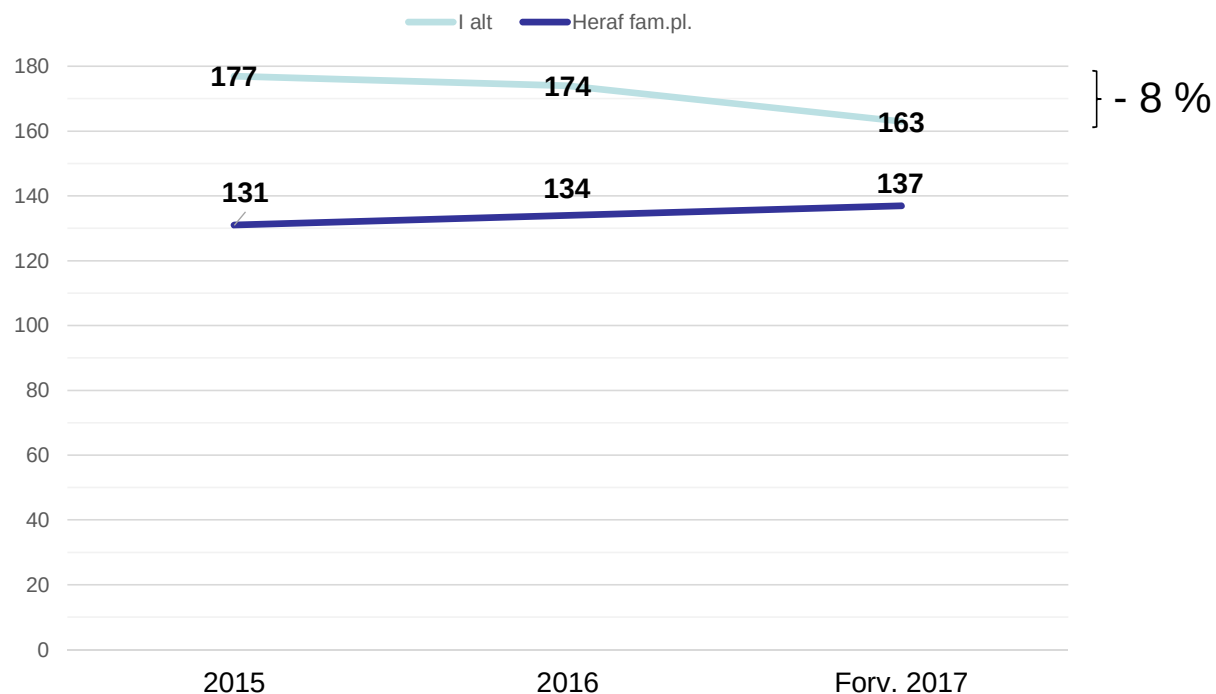
Lav andel på institution sammenlignet med andre kommuner

**Udvikling i institutions-
anbragte og anbragte på
socialpædagogiske opholds-
steder pr. 1000 0-17-årige
(socialt udsatte)**

Færre anbragte / flere familiepleje

Antal anbragte årsbørn socialt udsatte
2015-2017

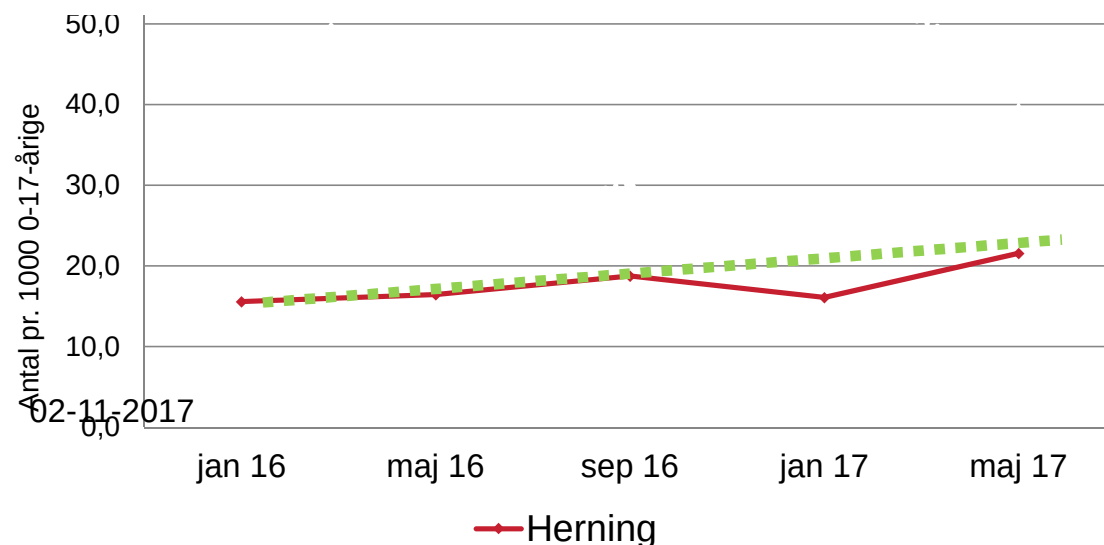
Pilotprojekt

Efter 1½ år: fald på 6 %

Efter 2½ år: fald på 15 %

Stigning i forebyggende foranstaltninger

Antal modtagere af hjemmebaserede foranstaltninger pr. 1000 0-17-årige (socialt udsatte)

Pilotprojekt
Stigning fra 77 til 91 (18 %)

Stigning skyldes:

- Stigende sagstal, jf. tidlig opsporing
- Flere forældrerettede indsatser under anbringelser
- Flere børn/unge/familier med støttekontaktperson
- Sikkerhedsplansenheden er kommet til

Sagstal pr. socialrådgiver

	Nov. 2015	Aug. 2016	Aug. 2017
Gennemsnitligt antal sager pr. rådgiver	38 (alm. teams)	27-28 (alm. rådg.) 40 (h-rådg.)	32 (fam.rådg.)
	24 (sverigesteam)		

* Bemærk: 1 sag = 1 barn/ung og sagerne er ikke fordelt på specialiserede teams

Kvalitet

Relativt færre sammenbrud, selv om der sker flere plejefamilieanbringelser:

	2014	2015	2016	2017 (t.o.m. aug.)
Sammenbrud i anbringelsen	9	2	5	2

Tendens til færre tvangsanbringelser – proaktiv sagsbehandling og øget inddragelse af familierne:

	2014	2015	2016	2017 (t.o.m. aug.)
Antal nye tvangsanbringelser	14	20	5	6

Hvordan?

Infrastruktur (organisation, mødefora og arbejdsgange)

Relationer (relationel koordinering)

Tilgængelighed & Kendskab

Monitorering og evaluering herunder stop op

Dygtige ledere (fagligt og personalemæssigt)

Mod og læring iblandt ledere og medarbejdere

Fælles forståelse af Mindset

Indsatser og kompetencer der matcher Mindsettet

Kompetenceudvikling - På tværs og monofagligt

Tålmodighed og timing

Et effektivt sagstal – jf. investering

Politisk opbakning

Opmærksomhedspunkter

**Det er ikke et Qvick Fix
Alle tandhjul er vigtige
Politisk ustabilitet
Modstand + uvidenhed
Uhensigtsmæssig organisering
Utålmodighed**

**At ville det hele på én gang/ville for meget
Omorganisering kan ikke stå alene → hvad vil vi have ud af det?
Vanetænkning: behovet for aflæring. Gammel kultur → ny kultur**